

Kagu-Eesti puiduklaster lökkus hoogsalt käima

- 22. oktoobril registreeriti MTÜ Kagu-Eesti Puiduklaster. Selle rajajateks on 12 Kagu-Eesti puiduettevõtjat. Ühised sihid on juba paika pandud, enim soovitakse parrandada turundustegevust ja ekspordi.

Puiduklastri juhatuses valiti Räni Huul OÜst Sternberg, Valter-Johannes Sirge OÜst Sisustuskoda ja Kaido Mäesalu ASist Suwem. Juhatuses esimeheks sai neist viimane.

Võrumaa Arenguagentuur (VAA) aitas MTÜd ellu kuusda sellega, et kirjutas valmis 399 000-kroonise taotluse, viis ellu projekti tegevused, koostas aruanded ning valmistas ette MTÜ asutamisdokumendid. Projekt kestis 2009. a detsembrist 2010. a detsembrini. Rahastasid seda Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS), Võru maavalitsus 30 000 krooniga ja Võrumaa Omavalitsuste Liit 25 000 krooniga. Iga ettevõtja pidi omalt poolt välja käima 5000 krooni.

„Eelsooeluse projekti raames said tegevused ja ülesanded täidetud, sai moodustatud puiduklaster,“ võitis projekti kokku VAA ettevõtluskonsultant Ivi Martens.

Nüüd, kui puiduklaster on loodud, valmistatakse esitama EASile taastootlust, mis õnnestumise korral tagab rahastuse kolmekes aastaks. EASilt peaks tulema vähemalt paar miljonit krooni.

Konkurentsivõime kasv

Kagu-Eesti puiduklastri missioon on luua koostööd tehes uusi võimalusi lisandväärtuse kasvatamiseks puidutööstuses. See tähendab, et koondades puidutootlejaid ühiseks puiduväristamise klasteriks, luuakse uusi võimalusi ja eeldusi lisandväärtuste tekkeks. Ühistegevus puudutab nii toorme, tehnikat kui ka tööjõu hankimist, toorme protsessi efektiivsust, turunde arendamist, disaini, tootereadust ja brändiloomet. Klasteri kõige olulisemaks väljakutses on liikmesettevõtete konkurentsivõime kasv.

Aastaks 2014 on seatud eesmärgiks kasvatada tulusid 50 protsendi võrra, suurendada eksporditulusid 60 protsendi, kasvatada kasumit 30 protsendi ja lisandväärtust 40 protsendi võrra ning saada klaster liikmete arvukus 30.

Ettevõtjad loodavad klasteris osaledes ühistegevustena tootmise planeerimist ja juhtimist, suhte loomist ja infovahetust ning tootereadust.

Puiduklastri liikmetest on enamik orienteeritud eksporditurgudele. Ekspordikaare moodustab 60 protsenti nende ettevõtete poolt müüitud toodangu kogumahust. Ligi 75 protsenti müübitakse eksporditakse.

Klasteri puiduklastri strateegia

Kagu-Eesti puiduklastri liikmed

AS Suwem, AS Sirje, OÜ Guido Mööbel, OÜ Loretta Mööbel, OÜ Rahel-Puit, OÜ Sisustuskoda, OÜ Sternberg, OÜ Perepuit, OÜ AMI Treipuit, OÜ VIP-Mööbel, Lasva Liimpuid AS, AS Wermo.

Klasteri juhatuses esimees Kaido Mäesalu.

loojad leiavad, et nõrgim külge on klasteritud ettevõtjail praegu disain ja tootereadus. Et rikkad lähiturud asuvad Skandinaavias, soovivatase tootereaduses edaspidi rohkem arvestada peamiselt sihtturgude tegeliku nõudlusega.

Koolitused aitavad vundamenti luua

Kaido Mäesalu sõnul alustatakse puiduklastri ühistegevust kõigepealt koolitustega, et klasterile tekiks tugev vundament.

„Kuna klaster on tootmisettevõtetele ühendav koostis, siis selleks, et suudaksime ka eksporditurgudel konkurentsivõimeliselt olla, peame alustama tootmisprotsessi analüüsi,“ lisas Mäesalu. „Sellele ühtlulisele valdkonnale tähelepanu pööramine koolituste kaudu saabki olema lähiaja üks tähtsamaid eesmärgi.“

Teine oluline eesmärk, mille kallal juba töö käib, on klasteri ühistegevustega väljaminek kevadisele Barntrupi messile Saksamaale.

Praegu otsib puiduklaster tegevjuhti, konkurs lõpeb 19. detsembril.

Töötamine puiduklastri kuulus ASis Suwem.

KOMMENTAAR

Miks ostustas teie firma puiduklastri liituda?

RÄNI HUUL, OÜ Sternberg osanik:

Et minna koos puiduklastri turge vallutama. Teine põhjus on see, et tänu klasteri loomise käigus tekkinud sidemetele hakkasime puiduettevõtjatega omavahel läbi käima ja saime teada, millised masinad on ühes või teises ettevõttes, mida saaksime ära kasutada. Ei ole mõtet osta mittemiljonilist masinat, mis teisel firmal seisab pool aega kasutult. Läbiraakimise tulemusel hakkasime laenama Suwemilt õli- ja masinad. Põhjusteid liitumiseks oli veelgi, aga ülejäänud on spetsiifilised ja väikesemad.

Kääpal tegutseva OÜ Sternberg tuntum toode on patenteeritud kiikuv katuse, laua ja istepinkidega Kapitani Grill, veel on sortimendis liivakastid, aiamaoabel, kalukiiged jms. Ettevõtte müüb oma tooteid praegu peamiselt Soome ja Saksamaale, kuid unistab vallutada ka Rootsi, Taani ja Inglismaa ning seni- sest enam Saksa turg.

VALTER-JOHANNES SIRGE, OÜ Sisustuskoda osanik:

Kindlasti oli üheks põhjuseks firma- vaheline koostöö, et üritada koos

rahvusvahelistele turgudele pääseda. Teiseks soovime saada juhtimis- alaseid kogemusi neilt, kes on puiduvalvaks kauem tegutsenud. Meie ettevõtte on alles kolm aastat vana. Tänu suhtlusele on meil tulnud mõeld luua omaenda toode – noortetoa mööbel – koostöös kunstikooli disainitundengiga.

Väimelas tegutsev Sisustuskoda valmistas eritellimusel puitmööblit ja muud puittooteid. Koostöös disainirite ja sisearhitektidega pakub firma terviklikke siselahendusi klubidesse, kontoritesse ja kodudesse. Tooteid müüakse praegu Eestisse ja Soome, eesmärgiks on Saksamaa turg.

livaldkonnas ning tunneb ennast majandusvaldkonnas koduselt.“

Klasterile hakkab tulevikus tuge pakkuma ka Võrumaa Kutsehariduskeskuse juurde loodav puidutootlemise ja tootereaduse kompetentsikeskus.

Uued liikmed teretunud

Arenguagentuur ootab, et klasteriga ühineks uusi liikmeid: see annaks ettevõtjatele paremaid võimalusi strateegia täitmiseks, sest praegu on klasteri nõrkuseks tegevust piirav liikmesettevõtete väike arv.

Kaido Mäesalu lisas, et kedagi ei saa klasteri liikmeks kohustada, ent kui ettevõtte tunneb, et koostöö kaudu suudab ta edulikum olla, siis on see ettevõtte alati klasterisse teretunud.

„Klaster iseenesest ei loo mingit lisandväärtust, loovad ettevõtted, kes on klasterisse koondunud. Kui ettevõtted on valmis panustama oma energiat klasteri arendamiseks, on edu kiire tulema. Mulle meeldib Henry Fordi ütles: kas usud, et oled suuteline või ei usu – sul on alati õigus,“ sõnas Mäesalu.

Vaata ka: www.puiduklaster.ee

Koostöö on edu võti!

Hea lugeja, sinu käes on järjekordne Võrumaa Arenguagentuuri 2010. aasta tegemisi ning tuleva aasta ettevõtmisi kajastav infoleht. Selles lehes räägime, mis tehtud ja mis teoksil, täname oma partnereid ning püüame leida uusi.

2010 on olnud keeruline aasta kõigile. Teisalt on märgata taastumise märke, sündinud on uut koostööd ja partnereid. Võrumaa omavalitsuste tulumaksu laekumine on veel miinustes, kuid 2009. aasta 13-protsendiline langus on tänava samal perioodil asendunud seitsmeprotsendise langusega. Meremäe vallas on tulumaksu laekumine eelmise aastaga võrreldes koguni ühe protsendiga plussis.

Omavalitsuste finantsiline olukord ei ole küll oluliselt lihtsamaks muutunud, kuid tulumaksu laekumise paraneamine on üks tänuva majandusolukorra indikaatoreid. Töötus, mis on Võrumaal siiani ränk, näitab samuti vähenemismärke: aasta algusest praeguseni on ametlik töötus maakonnas vähenenud 25,4 protsenti ning veebruarikuisest kõrghest koguni 27,8 protsenti.

Raskete aegade positiivseks küljeks on tekkiv koostöövalmidus, kuna koos on lihtsam ja efektiivsem. Selle kõige paremaks näiteks on Võrumaal alguse saanud Kagu-Eesti puuduklaster. Viis aastat on proovitud siinkandis seda luua, kuid alles majanduslangus andis viimase tõuke, et üheskoos Euroopa turge vallutama minna. Ja Euroopa turgedega ei pruugi klasterisse kuuluvad ettevõtjad piirduda, sest plaanid on suured.

Teiseks heaks koostöönäiteks on Võrumaa kutsehariduskeskuse juurde loodav puidutöötlemise ja tootarenduse kompetentsikeskus. Ühendades endas avalikku ja kolmandat sektorit ning ettevõtjaid on loodud võimalused ühe suure ja rahvusvahelist mõõdet taotleva asutuse tekkeks Võrumaal. See tähendab häid töökohti maakonnale ning annab võimaluse ettevõtjatel väiksema kuluga teha tarku otsuseid. Kompetentsikeskuse sihid on samuti suured: olla oma valdkonnas juhtiv keskus nii Baltimaades kui ka Loode-Venemaal ning miiks mitte ka Põhjamades.

Koostöö headeks näideteks on ka Lõuna-Eesti toiduklastri algatus koos Põlva arenduskeskusega ning Üma Meki võrgustik, mille on ellu kutsunud Võrumaa Partnerluskogu. Võrumaa Arenguagentuuril on olnud hea võimalus korraldada uuring kaardistamiseks Üma Meki võrgustiku tugevused, võimalused ja väljakutsed. Peatselt on kõigil võimalik uuringu tulemustega ka tutvuda.

Võrumaa Arenguagentuuri eesmärgiks on olla oma valdkonnas maakonna arengumootoriks, see tähendab, et peale ettevõtluse panustame ka kolmanda sektori nõustamise ja arendamise ning toetame ja algatame kohalike omavalitsuste arengule suunatud arendustegevusi. Esimese pühul on tuleval aastal peamiseks rõhuasetuseks avalike teenuste delegerimise oskuste arendamine. Omavalitsustega koostööks kaardistame haldusalas koostöö võimalused – koos on lihtsam ja efektiivsem.

JAKO JAAGU
Võrumaa Arenguagentuuri juhataja

Teie edu heaks!

Investorteeninduse projekt aitab ettevõtjaid hõlpsamalt piirkonda meelitada

- Investorteeninduse programmi peaesmärgiks on sertifitseerida kõik Eesti omavalitsused, et eelkõige välisinvestorid saaksid kiire üldpildi vallas või linnas leiduvatest võimalustest ja infrastruktuurist. Võrumaal osalevad projektis kõik omavalitsused.

„Lühidalt seletades on see programm, mille eesmärgiks on sertifitseerida kõik Eesti piirkonnad,“ lausub Võrumaa Arenguagentuuri ettevõtluskonsultant Ivi Martens.

Projekti eesmärgiks on parandada kohalike omavalitsuste suutlikkust teenindada välisinvestoreid ja suurendada välisinvesteeringute sissevoolu maakondadesse ning selle kaudu tekitada uusi töökohti.

Agentuuri juhataja Jako Jaagu lisas, et projektis osalemise tulemusena paraneb potentsiaal, et siia piirkonda tulevad ja jäävad investorid, selle abil paraneb omavalitsuste ettevõtluskeskkond ja suureneb töökohtade arv.

„Rahvusvahelised firmad alustavad riikide võrdlustest ja kui sobiv riik on välja valitud, soovivad nad infot riigi ja selle piirkondade kohta. Kohalikus omavalitsuses peab olema isik, kellelt saab info kätte,“ sõnas Jaagu.

Projekti osalemine on omavalitsustele vabatahtlik, kuid Võrumaal on pidanud seda vajalikuks kõik vallad ja linn. Jako Jaagu nentis, et ülesanne ei pruugi päris paljudele omavalitsustele jookohane olla, sest omavalitsusametnikud on niigi seadusega määratud ülesannetega üle koormatud. Projektis osalemine aga eeldab, et üks töölised peab tegema lisatööd.

Kolm standardit

EASI algatatud projekti käigus pannakse paika kolm standardit: informatsioonistandard, kinnisvarastandard ja turundustandard.

Informatsioonistandardi kaudu saab investor olla kindel, et regioonide esindajad vastavad tema küsimustele täpselt ja kiirelt ning mõistavad vajadusi ja prioriteete. Kui näiteks investor otsib piirkonda, kus oleks palju puhast vett ja vaba ärimaa, siis informatsioonistandardi abil saab ta kiirelt endale sobiva kohta leida.

Selle standardi jaoks loetakse näiteks tilasid, millised on kiirte- ja elektrihinnad, kuhu saab toimetada jäämed, kui kiire on internet, milline on infrastruktuur jne.

Võrumaa vastavad andmed koguti oktoobris-novembris.

Kinnisvarastandard aitab leida investorile rahvusvaheliste standardite vastavaid maatikasid ja hooned ettevõtluse arendamiseks.

Turundustandardi kaudu turundavad ja müüvad sertifitseeritud piirkonnad oma eeliseid ja võimalusi ning pakuvad professionaalselt teeninduse taset olemasolevatele ja potentsiaalsetele investoritele.

Esimesena pannakse paika informatsioonistandardid, valmis saavad need tõenäoliselt kevadeks. Selle jaoks hinnatakse piirkondade vabade ja nõrkusi ning võrreldakse neid omavahel. Sertifikaadid jagab majandus- ja kommunikatsiooniministeerium.

Määratakse piirkonna võtmerakid

Peale standardite paikapannemise küsitlavad omavalitsused selle projekti jaoks oma ettevõt-

Võru vallavanem Georg Ruuda näitab kahe hektari suurust Väimela tulevase tööstusala maad.

jaid, kellel vähemalt 10 töötajat ja aastakäive rohkem kui 0 krooni. Kõikide Võrumaa omavalitsuste peale tehakse 50 intervjuid, kus ettevõtjailt küsitakse muuhulgas kliendigruppe, tarnijaid, toodete-teenuste kohta ning mida peab ettevõtja valla-linna tugevuseks-nõrkuseks, milliseid ettevõtteid on juurde vaja jne.

Intervjuude põhjal koostab Võrumaa arenguagentuur nii SWOT- kui ka sektoranalüüsi. SWOT-analüüs on aluseks maakonna esialgsete tugevuste, nõrkuste, võimaluste ja ohtude hindamiseks. Sellele ja sektoranalüüsi tulemus-

tele tuginedes on maakonnal hiljem võimalik luua esialgsed müügiargumendid ja tegevuskava oma regioonile, laheldes oma maakonna tugevustest ja puudujääkidest. Samuti on tildine SWOT-analüüs aluseks maakonna olulisemate sektorite määramiseks.

Sektoranalüüsi käigus tuvastatakse maakonna võtmesektorid, millel on suurim potentsiaal uute välisinvestorite ligi meelitamiseks.

Järgmine omavalitsuste ja arenguagentuuri ühine tegevusetapp on müügiargumentide ja tegevuskava paikapane. Kuna informatsioonistandardi koostamise käigus teeb piirkond eneseanalüüsi, saab selle abil tuvastada kaks-kolm võtmesektorit ning iga kohalik omavalitsus leiab kolm kuni viis võimalust oma regiooni investorite meelitamiseks ja regiooni arendamiseks.

Kui omavalitsused on sertifitseeritud, saavad nii sise- kui ka välisinvestorid vastavalt oma profiilile, tegevusalade ja vajaduste valida senisest hõlpsamalt välja piirkonna, kus oma tegevust alustada või kuhu laiendada.

Tulevikus saavad kõik huvilised sertifikaadiga tutvuda veebiaadressidel turvastaatist.ees.ee/et, estonia.eu ja investestonia.com.

Kogu projekt on oluliselt tömahukam, kui algsedele peale vaadates paistab, mistõttu läkkab ministeerium loptärmineid pidevalt edasi. Jako Jaagu ja Ivi Martens loodavad, et teatud tööst saavad omavalitsused viimaks ka reaalselt kasu.

Uuring selgitab, kas ja kuidas tööstusalasid ning multifunktsionaalseid keskusi arendada

● Algava aasta jaanuaris pannakse punkt eeluuringu, mis analüüsib kohalike omavalitsuste tööstusalade ja multifunktsionaalsete keskuste väljarendamist.

Luubi all on Rõuge, Antsla, Urvaste ja Vastseliina valda planeeritavate tööstusalade ning Haanja, Rõuge, Antsla, Urvaste ja Vastseliina multifunktsionaalsete keskuste arengupotentsiaalid, konkurentsivõime, investeeringute maksumused ja hilisemad haldamise küsimused. Praegu Võrumaal tihedgi seesugust keskust veel loodud ei ole.

„Piirkonna konkurentsivõime parandamise üheks võimaluseks on ettevõtte arendamine ja toetamine,“ lausub projekti vastutav isik, Võrumaa Arenguagentuuri juht Jako Jaagu. „Seetõttu soovivad kohalikul omavalitsusel rajada tööstusalasid eesmärgiga soodustada ettevõtete tulekut ja arengut.“

Multifunktsionaalsetes keskustes on ettevõtjal võimalik tuleviku üürida kontoriruumi. Samuti saavad omavalitsused osutada ise või MTÜ Võrumaa Tehnoloogiainkubaatori abil inkubatsiooniteenust ja pakkuva ettevõtlusast nõustamist. Keskuse ruume saab kasutada ka kaugröö tegemiseks, koosoleku ja kliendikohtumiste korraldamiseks, juriidilise aadressina jne.

Projekti rahastanud Võrumaa Partnerluskoogu ekspertgrupp ringreisil.

Otsene seos piirkonna arenguga

„Tööstusalade ning keskuste arendamine aitab otseselt kaasa piirkonna ettevõtluse arengule ning seega konkurentsivõime kasvule,“ lisas Jako Jaagu. Projekti kaudselt kasusaajad on üle-

jäänud Võrumaa omavalitsused, sest uuringust selgub ka naaberomavalitsuste tööstusalade ja multifunktsionaalsete keskuste arengupotentsiaal. Peale selle on projekt kasulik piirkonna ettevõtjatele, sest nemad saavad teada, mida on tuleviku omavalitsustel neile pakkuva ning selle kaudu saavad nad oma tegevust planeerida.

Uuringut rahastab Võrumaa partnerluskoogu meeme 2 „Elanike oskuste ja piirkonna ressurside rakendamine ettevõtluses“ alameede „Maapiirkonna ettevõtluse ja tuginfrastruktuuri arendamise toetus.“ Uuringut toetab AS Innopolis Konsultatsioonid. Selle tulemusel selgub, kas eespool nimetatud omavalitsustel on ostarbekas arendada

välja oma tööstusalad ja multifunktsionaalsed keskused.

Vallavanemad on entusiastlikud

Rõuge vallavanem Tiit Toots rääkis, et Rõuge planeerib tööstusala endise sovhoosikeskuse lähedusse. Parast uuringut plaanib vald algatada ala detailplaneeringu, kui ettevõtjail huvi on.

„Eks vald saab selle uuringu kaudu endale sunniseid, kuidas ja kas tasub edasi liikuda. Loodetavasti tuleb lõpptulemusena meie planeeritava tööstusala ettevõtjaid, kes loovad vallaelanikele töökohti,“ sõnas Toots.

Ka multifunktsionaalse ja kaugröö keskuse jaoks on Rõuge valla ruumid välja valitud – vallamaja kõrvalhoones. Loodud on MTÜ Rõuge Kaugröökeskuse. Kui valla on rahalisi võimalusi ja projektidest on võimalik toetust taotleda, liitatakse keskuse rajamine käima.

Antsla vallavanema Tiit Tõntsi sõnul plaanib Antsla vald oma tööstusala rajada Kobelasse 5,6 hektarile reformimata riigimaa. Kui maa saab munitsipaliseeritud, on ka muud võimalused Kobelast juba olemas.

„Meie põhimõtte on, et vald peab ettevõtjale võimaldama korraarastatud infrastruktuuri ja teed,“ märkis Tõnt.

Praeguseks on paar ettevõtjat juba uksele koputamaks käinud, kuid Tõntsi sõnul on veel liiga vara mainida, mis valdkonna ettevõtjatega on tegu.

ELINA KONONENKO

Võrumaa Arenguagentuuri töötajad

JAKO JAAGU

juhataja/kohalike omavalitsuste konsultant
Tel 786 8374
Mob 523 0969
E-post: jako@vaa.ee

Jako on omandanud kõrghariduse Tartu Ülikoolis usuteaduse erialal, läbinud Tallinna Tehnikaülikooli haldusjuhtimise magistrantüri, keskenud kohalike omavalitsuste juhtimiskvaliteedi süsteemide arendamisele, ning Tartu Ülikooli ärijuhtimise intensiivõppe. Jako on atesteeritud ettevõtluse konsultant IV ning tegutseb ka konsultandina hindajana. Igapäevaselt nõustab Võrumaa omavalitsusi ning vajadusel ka ettevõtjaid ja mittetulundusühendusi.

IVI MARTENS

ettevõtluskonsultant
Tel 786 8367
Mob 5349 7303
E-post: ivi@vaa.ee

Ivi on omandanud kõrghariduse Tallinna Tehnikaülikoolis (TTÜ kolledž) majandusarvestuse erialal. Ivi on töötanud aastaid erasektoris finantsarvestuse valdkonnas, samuti projektijuhina ettevõtte majandustarkvara juurutamisel. Ivi peamiseks tegevusvaldkonnaks on ettevõtlus. Igapäevaselt nõustab ta nii alustavaid kui ka tegutsevaid ettevõtjaid nii äriplaanide kui ka finantsplaanide koostamisel, samuti teistes ettevõtlust puudutavates küsimustes. Esiolgsed nõustamised on koigile tasuta.

MAILI VINN

turismikoordinaator-ettevõtluskonsultant
Tel 786 8313
Mob 524 3079
E-post: maili@vaa.ee

Maili on omandanud magistririkaardi Tartu Ülikooli majandusteaduskonnas ettevõtluse ja tehnoloogia juhtimise erialal. Eelnevalt on töökogemus erasektoris. Maili peamiseks tegevusvaldkondadeks on tootearendus ja maakondlik turismiturundus. Lisaks on tema eestvedada Võrumaa Ettevõtlusnädal ning Võrumaa noortele suunatud üritused. Igapäevaselt nõustab ta alustavaid noori ettevõtjaid, kes suuresti soovivad tagasisidet oma äriplaanile.

ENE KERGE

kodanikeühenduste infokonsultant
Tel 782 8367
Mob 529 9550
E-post: ene@vaa.ee

Ene on lõpetanud Eesti Maailikooli ettevõtluse ja ökonoomika eriala. Varasem töökogemus on olnud erasektoris mitmel erialal. Praegusel töökohtal tegeleb kolmanda sektoriga alates 2003. aastast, alates 2006. aastast koordineerib ka Kagu-Eesti naisetevõtluse võrgustikku. Aktuaalne on projektitaotluste koostamine, strateegiliste dokumentide koostamise protsesside juhtimised, võrgustike arendamised, tegevuste- ja finantseerimisalane nõustamine ning maakondliku andmebaasi haldamine.

MARGITA MUSTING

turismiinfokeskuse infokonsultant
Tel 782 1881
Mob 518 0589
E-post: margita@vaa.ee

Margita on lõpetanud TTÜ Tallinna Kolledžis rahvusvahelise majanduse ja ärikorralduse eriala. Varasemad töökogemused on erasektoris. Praegusel töökohtal töötab alates 2001. aastast, korraldades turismiinfokeskuse tööd ja klientteenindust, juhendades praktikante ja nõustades turismiettevõtjaid. Margita tegeleb ka maakonna turismitruukste koostamisega ning uuendab riiklikku ja maakonna turismikodulehtkülgil. Margita organiseerimisel tutvustatakse igal aastal Võrumaa turismiteenuseid Tourest messil Tallinnas.

KALMER KIKKAS

ettevõtluskonsultant
Mob 5322 6961
E-post: kalmer@setomaa.ee

Kalmer on omandanud kõrghariduse Mainori Kõrgkoolis ettevõtte juhtimise erialal. Eelnevalt on töökogemus erasektoris, ettevõtte juhtimises. Kalmeri peamiseks tegevusvaldkonnaks on piirkondliku ettevõtluskeskonna arendamine. Otsene eesmärk on suurendada Setomaa ettevõtjate aktiivsust ettevõtlustotevuste kasutamisel ning aidata tegutsevat ettevõtjaid. Igapäevaselt nõustab ta alustavaid ja tegutsevat ettevõtjaid, kes suuresti soovivad tagasisidet oma äriplaanile, ning teeb koostööd kohalike omavalitsustega ettevõtluse arendamiseks.

Starditoetus aitab äri alustada

● EASI starditoetust võib pidada kõige tuntumaks ettevõtlustoetuseks. Paljud on sellest kuulnud, aga ei tee halba põhiasjad taas üle rääkida. Küsimustele vastab Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse ettevõtete divisjoni vanemkonsultant Mari Vavulski.

Mis on starditoetus?

Starditoetus on mõeldud eelkõige neile, kes on valmis pakkuma toodet või teenust, mida turg vajab, aga ei ole orienteeritud kirele kasvule. Toetussumma on kuni 100 000 krooni ja omafinantseering peab olema vähemalt 20%.

Mille jaoks starditoetust saab?

Toetust saab õige paljude kuulde katteks, mis äri alustamisega kaasnevad. Eelkõige sobib EASI starditoetus masinate ja seadmete soetamiseks (puudu- või metallitööpingid, pagari töökoja seadmed jne). Toetust saab ka turunduskulude katteks (turunduskampaaniad, kodulehe loomine, infotruukste valmistamine, tootesiltuste korraldamine jne), tarkvara ostuks ja arendamiseks, kaubamärgi väljatöötamiseks ning patendi või kaubamärgi litsentsi omandamiseks.

Kes ei saa toetust?

Mõnes valdkonnas äri ajamiseks toetust ei anta. Need on: kalandus, põllumajandus, hulgi- ja jaekaubandus, kinnisvara vahendus, tubakatooteid ja alkoholi tootmine, hasarmängude ja kihelvede korraldamine, finants- ja kindlustustegevus, rentimine ning söetootmine.

Kui palju on tänava Eestis starditoetust jagatud ja mille jaoks?

Sellal aastal on EAS toetanud 459 ettevõtet. Toetust on ettevõtjad saanud nii põhivara soetamiseks, kodulehtede tegemiseks, rakendustarkvara soetamiseks kui ka mitmesuguste turunduskuludeks.

Kes ja milleks on tänava Võrumaal starditoetust saanud?

EASilt toetust saanud ettevõtteid on sel aastal Võrumaal viis: OÜ Võru Disainimööbel, OÜ Kagu Kaevud, OÜ Enerel, OÜ IMISNO ja Arved Breidaks. Toetust on antud peamiselt põhivara soetamiseks.

Tänavu ei saanud Võrumaal starditoetust 12 taotlejat. Põhiliselt probleemiks oli halvasti ja puudulikult koostatud äriplaan. Näiteks oli äriplaanis uurimata sihtgrupp, puudus põhjalik analüüs konkurentide kohta või oli esitatud liiga optimistlik finantsprognos.

Kui palju starditoetust on võimalik jagada tuleval aastal?

Esialgsetel andmetel on järgmisel aastal võimalik jagada 18 miljonit krooni.

Mida peab tegema, et starditoetust saada?

Toetuse taotlemiseks on vaja esitada taotlus koos järgmist dokumentidega: äriplaan koos finantsprognosidega kolmeks aastaks; ja finantsaruandend enne majandustegevuse kohta; juhtorgani liikme või liikmete või füüsilisest isikust ettevõtja elulokurjeldus; volikiri, kui taotleja esindusõiguslik isik teguse volikirja alusel; rakendustarkvara arendamise korral töövõtjale esitatud lähtelühenäe; turunduslike tegevuste korral turundustegevuste elluviimise kava; tootenäidiste valmistamise korral eeskis või joonis.

Kuidas leida informatsioon infot starditoetuse kohta?

Kogu info toetuste kohta on olemas EASI koduleheküljel www.eas.ee.

Starditoetuse info leidmiseks tuleb kõigepealt EASI koduleht lahti võtta ning klõkkida lingil „Ettevõtjale“. Seejärel tuleb valida link „Alustamine“, edasi „Toetus“, seal edasi „Stardi- ja kasvutoetus“ – avanevad järjest teemad. Seal samas on võimalik täita ka eeltest, mis näitab kohe ära, kas ettevõtte/FIE on võimalik stardiabi saada või ei.

Starditoetuse taotluse saab esitada ka e-keskkonnas. Äriplaani koostamise juhendi leiab veebiaadressilt www.aktiva.ee lingi „Alustavale ettevõttele“ alt. Ilma äriplaanita starditoetust ei saa.

Alati saab toetuste kohta küsida infot ja nõu ka Võrumaa Aarenguagentuuri ettevõtluskonsultantidelt.

KÜSIS KAILE KABUN

Võrumaale Sõmerpalu valda on kerkimas Baltimaade esimene päikesepark.

Võrumaale kerkib Baltimaade esimene päikesepark

● Kurenurme päikesepark sai riikliku toetust, et arendada välja 100 kW pilootprojekt. Energy Smarti eesmärk on näidata, et EMHI ja NASA andmed, mis kinnitavad, et Eestis on rohkem päikeseenergia kui Poolas või Ida-Saksamaal, on tõesed ja et Eesti peaks samuti päikeseenergiat kasutama ning saama päikeseenergia eksporditajaks.

Europa Liit otsib meeleheitlikult puhta energia tootmise võimalusi ja see võib osutada Eesti talunikele väga tulutoovaks.

Miks mitte finantsiliselt toetada meie talunikke, et nad ekspordiks puhast päikeseenergiat oma talumaadele? Miks peavad meie talunikud sõltuma ebavõrdselt hinnavõistlustest või põllumajanduse piiratud subsidieringust, mis tulevad euroliidust?

KIK (Keskkonnanvesteeringute Keskus) on meie pingutusi projekti elluviimiseks

hinnanud 2,8 miljoni krooniga. KENA (Kliima- ja Energiaagentuuri) on samuti meid toetanud 500 000 krooniga, andes lisaks 1,3 miljonit krooni laenu madala 2%ga. Projekti kogumaksumus on umbes 6 miljonit krooni. Me peaksime olema valmis alustama tööd tuleval suvel. Pargi püstitamist alustame 10. jaanuaril 2011.

Energy Smart ehitab esimese päikesepargi Baltimaades, seepärast on oluline, et me Kurenurme päikesepargi projekti õigesti ellu viiks. Töödega alustati juba sel sügisel, kui ehitati tee Keema külast Eesti Energia alajamani Klõbi talu maale, kus päikesepark ühendatakse Eesti Energia võrku.

Kui park on valmis, siis on Eesti esimene Balti riik, kus on päikesepark. Ja me usume tõepoolest, et see kõik on alles algus.

VIIDO POLIKARPUS
Energy Smart OÜ

KOMMENTAAR

ENE KERGE,
Võrumaa Aarenguagentuuri
kodanikeühenduste konsultant

Kui meie juurde esmakordselt Viido ja Energy Smarti esindajad tulid ning soovisid oma ideele toetust elada, olime üpris kahtlevad seisukohal.

Peale mõnda arutelu ja KIKi programmi esindajaga nõu pidamist, otsustasime, et KIKi programmi on kõige mõistlikum koht, kust antud ideele võiks toetust ehk saada. Ja saimegi toetust! Loodan, et planeeritud tegevused saavad ellu viidud täies mahus ning juuba 2011. aastal saame kuulda rajatava päikesepargi teaduslikest rakendustest ning uuringutest.

Võrumalased arutasid konverentsil, kuidas ise ära teha

● Võrumaa Aarenguagentuuri koostöös Eesti Kodanikuajakirjanduse Seltsiga korraldas 4. novembril Väimelas Võrumaa kutsehariduskeskuse kodanikuühiskonna konverentsi „Ise teemegi ära?“.

Üle 80 aktiivset konverentsil osalenud Võrumaa kodaniku nautis sooja õhkkonda ja sai koos veedetud päevast indu edaspidiseks tegutsemiseks juurde.

Konverentsil astusid oma ettekannetega üles Eesti Päevalehe ajakirjanik Rein Sikk, ERRi Lõuna-Eesti korrespondent Igor Taru, ajakirjanik ja Eesti Kodanikuajakirjanduse Seltsi juhatuse esimees Sulev Valner. Sänna kultuurimõisa peremees Hendrik Noor, Saare vallavanem Jüri Morozov, Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskuse MTÜde konsultant Mari-Liis Dolenko ja MTÜ Kating Noored juht Kati Orav. Avasõnad ütles Võru maavanem Andres Kõiv. Konverentsi modereeris Kadri Valner.

Ajakirjanike soovitus

Konverentsi esimeses osas esitas värvika ettekanne Rein Sikk, kes iiritas vastata küsimusele, miks on ajakirjandus must, ropp

ja karvane. Sikk jõudis seisukohani, et tõde on meie endi valikutes, ilma lugeja huvita ei sünni midagi.

„Kas keegi teab kedagi, keda on väevõimuga sunnitud rämpsmeediat tarbima?“ küsis Sikk. „Kui keegi teab, andke mulle teada, ma tahaks selle vaese ahistatuga intervjuu teha.“

Sikk soovitas anda infot ainult neile ajalehtedele ja kanalitele, kelle puhul saab olla kindel nende eetilises. Kui ajakirjanik on must, ropp ja karvane, ei tasu temaga tege- mistehta.

Sulev Valner soovitas kritiseerida meediat, omalt poolt meediasse häid teemasid pakkuda või koguni ise teha midagi uut. Kui aga meedia on liiga teinud, siis kutsus Valner julgemalt pressinõukogusse pöörduma, mille esimese ta praegu on.

Igor Taru lisas: „Meedia ei saa jääda naivitaride klubbiks, kes edastab ainult positiivseid uudiseid, vaid peab täitma ka ühiskonna valvekoera rolli kohalikul ja üleriigilisel tasandil. Mis sellal ratta, peab ka raha teenima, et ennast tila pidades.“

Sänna kultuurimõisnik Hendrik Noor rääkis sellest, kuidas tema koos abikaasa Kadiga on kasutanud kõiki tänapäeva võimalusi, et kultuurimõis avalikkusele nähtavaks teha. Tõhusaimaks peab ta siiski näost näkku suhtlemist. Parast teatud kogumisi meedia on nende pere otsustanud, et halbu uudiseid nad oma mõisast välja ei lase.

„Meie oleme oma mainet kujundandud

tegedu keeles. Oleme avatud, teeme hinge- lähedast asja. Kui inimene teeb sidamega oma asja, siis kõik asjad laabuvad ja info levib,“ sõnas Noor.

Teenuste delegerimine

Päeva teises pooles rääkis Jüri Morozov, Mari-Liis Dolenko ja Kati Orav kohalike omavalitsuste teenuste delegerimisest MTÜdele. Publiku kohapealsest vastukajast oli aru saada, et tegu on olulise teemaga.

Kati Orav tõi oma MTÜ varal näite, kuidas Lasva vald usaldas MTÜ kätte noortetöö. Mari-Liis Dolenko rääkis, et Harjumaa ei ole teenuste delegerimine levinud praktika ja kui üldse kohalik omavalitsus annab teenuse ostumise õiguse MTÜle, siis on tegu kultuuri, sporti, noorsootööd või sotsiaalhoolekannet puuduvate teenustega ning lepingud sõlmatakse enamasti vaid astaks.

Dolenko sõnul tasub teenuseid asjalikele MTÜdele delegerida, sest need tunnevad paremini sihtgruppide, neil on mõnikord asukohta eelis, neil on unikaalsed ekspertteadmised, nad on paindlikud ja tulemuslikud teenuse käivitamisel ning arendavad teemad siuliselt, mitte kasumi huvides.

Parast ettekandeid jaguneti töötubadesse, kus arutati nii kodanikuajakirjanduse kui ka teenuste delegerimise teemad.

ELINA KONONENKO

Kuidas armsast hobist saab töö

- Tänavu suvel avas Võrus Tartu tänavas ukсед pood, kus kaubeldakse põneva käsitöökauba, originaalsete aksessuaaride ja disainrõivastega.

Paljudele on pood ilmselt juba tuntud kaubamärgi Elina Mütsersepp Design esindajana, aga õige pea riputatakse fassaadile ka silt: Eesti Disaini Pood. Nii võib julgelt nimetada kauplust, kus on müügil üle 50 Eesti käsitöömeistri-disaineri looming.

Kaupluse omanik Elina Mütsersepp-Popman on Võrust pärit, aga praeguseks end koos perega Tartus sisse seadnud. Poepidaja ametis on teda kaudsel juhata tud ikka kirg käsitöötegemise vastu. Ta on õppinud käsitööpeetajaks ja selle kõrval tundnud kogu aeg tarvidust rakendada oma oskusi isikupäraste rõivasesemete ja aksessuaaride loomisel, kuni oma kollektsiooni disainimiseni välja.

Sellest hobi ja töö ühendamisest said alguse oma firma – osatühing Elimari – ja kaubamärk – Elina Mütsersepp Design. Laienes tootevalik ja kasvas teadlike osjate ring.

Üks kauplus, kust Elina Mütsersepp loomingu võis leida, oli Tartus Taskus asunud disainipood Preili Pipar. Kahjuks lõpetas kauplus pankrotiga ja Elina oli sunnitud oma toodetele uut müügikohta otsima.

Avaks ise poe!

Oma mehe Marek Popmani pealekäimisel tegi Elina hakatuseks endises kodulinna Võrus kogu mis tuntuu-uringu, kuhu ja mis tingimustel ta võiks oma kaupka pakkuda. Selgus, et disaineri loomingu sobivat kauplust Võrus ei olegi. Siis tuligi mõte: mis oleks, kui prooviks ise poodi pidada? Marek Popman, samuti endine

võrulan, tunnistas, et seisib esialgu selle plaani vastu. „Aga kuna niisugust poodi – konkurenti – praegu Võrus ei ole, siis tundus, et võib proovida,“ jäi ta viimaks naise mõttega nõusse.

Ühtlasi sõnastas ta poe esimese moto: pakkuda võimalikult taskukohaste hindadega Eesti disaini. Et maksa ju väikelinnas mitmetuhandekrooniste toodetele suurt müügiedu loota, pealegi masu aegu.

EMD kaupluse sisevaade.

Pakkuda võimalikult taskukohaste hindadega Eesti disaini.

EMD pidulikkollektsioon.

Vaata ka: www.elimari.ee

Midagi uut iga nädal

Mõtte teostegemine käis õige kiiresti. Leiti valgusküllane poeruum kesklinnas, pisut investeeriti remonti ja sisetuusse. Kõige enam energiat nõudis käsitöömeistrite-disainerite veenmine, et nad soostuksid valiku oma tooteid müügiks andma.

Avamise aegu oli riitlult 15 autori looming. Nüüdseks on esindatud ligi 50 disaineri tööd ja poepidaja saab üha kõneisid oma kauba müüki pakkujate. Midagi uut leiabki kauplusest iga nädal – see on poeomaniku teine moto.

Tasapisi on ka võrulased suveramemstest ärganud ja sügisel aina sagedamini kaupluse poiganud – kirevat kaubavalikut uudistama, aga ka ostma. On tekkinud püsikliendid, kes uue rüü või ehte otsingul kõigepealt disainipoest läbi astuvad.

KAILE KABUN

Viis aastat naisettevõtjate võrgustikku Võrumaal

- Viis aastat tagasi loodi Võrumaal FemNet võrgustik, mis koondab Kagu-Eesti naisettevõtjaid. Võrumaa Arenguagentuuri kodanikeühenduste konsultant Ene Kerge vaatab juubeli puhul tagasi ja heidab pilgu ka tulevikku.

Mis on FemNet ja kellele see on mõeldud?

Viis aastat tagasi kuulutas MTÜ ETNA Eestimaal välja konkursi, et rajada Eestis viis naisettevõtjate toetamise keskust. Ühena viiest sai selle võimaluse Võrumaa Arenguagentuur. Samal ajal alustasid tööd keskused Tartus, Jõhvis, Raplas ja Pärnus.

Mõte oli koondada erinevates valdkondades töötavaid naisettevõtjaid ja pakkuda neile oma tegevuse jätkamiseks tuge. Alustasime võrgustiku loomisest ja küüsilisuse, millist toetust naisettevõtjad eelkõige vajavad.

Võib küsida: miks üldse peaks naisettevõtjate eraldi tähelepanu pöörama? Aga sellepärast, et naisettevõtjate olemine erineb mehe omast. Tävaliselt on naise õlul päevatröö kõrval veel majapidamine, laste kasvatamine. Samuti pole saladus, et sama töö eest saavad naised tüliluhul meesest endiselt vähenem palka. Lisaks muud erinevused:

on ju naised on ettevõtjana alalhoidlikumad, vähem riskialtid ja sotsiaalselt avatumad.

Millist tuge on naisettevõtjatele pakutud?

Alustasime koolituste korraldamisega. Neid on olnud viie aasta jooksul eri teemadel, alustades töölepingu sõlmimist, maksundusest ja lõpetades etiketikoostisega.

Teemad pole aga ammendunud. On tekkinud uued vajadused, eriti tildharivate koolituste järele: kuidas oma õiguste eest seista, kuidas korraldada efektiivset majandusarvestust kooskõlas ettevõtte strateegiatega, kuidas eri ametkondadega suhelda jne.

FemNet Võru koordineerimiskeskus kutsuti ellu ka selleks, et arendada koostööd Põhjaamaade, kus sellistel toetuskeskustel on pikaajalisel kogemused ja nende tegevust toetab ka riik.

Võrgustikku kuuluvad naised Metsamoori Perekargist enda tooteid tutvustamas.

Oleme käinud Põhjaamaades mitmeret õppereisidel ja positiivse väljundina on mõned meie võrgustiku liikmed on leidnud nendelt käikudest ka kasulikke sidemeid.

Kes kuuluvad FemNet Võru võrgustikku?

Enamik võrgustiku liikmeid on FIED, aga on ka osatühingute omanikud, kelle alluvuses töötavad mitukümne inimest. Päris kõik võrgustiku kuulujad ei ole ka ettevõtjad, vaid lihtsalt ühiskondlikult aktiivsed inimesed.

Palju on tootluste ja turismiga

FemNet

FemNeti andmebaasis on Kagu-Eestis: Võrumaal 130, Põlvamaal 57 ja Valgamaal 31 naist.

FemNeti Võru võrgustikku kuulub ka 2009. aasta ettevõtliku naise tiitli saanud Kaja Keskküla.

tegelejad, on ka põllumajandussektoris tegutsenud, käsitööregijad ja raamatupidamisteenuste osutajad.

Missugused on FemNet Võru tulevikuplaanid?

Vieaastane projekt on lõppenud. Kohustus jätkata ei ole, aga tahe on. Oleme leidnud endale hea partneri – Võrumaa Naiste Ühenduse. Oleme teinud ühisprojekte, korraldanud koos ümarlaidu. Eks toimetame koostööts teiste organisatsioonidega edasi, kasvõi õhnapõhiselt.

Ees seisavad valimised. Loodevastari näeb mõni poliitiline jõud oma programmis kohta ka naisettevõtjate toetusmeetmete.

KAILE KABUN

Võrumaa Ettevõtlusnädal

- Oktoobri alguses toimus Võrumaa Ettevõtlusnädal, millest võttis osa ligi 290 inimest. Viie päeva jooksul pakuti osalejatele tihedat programmi koos huvitavate esinejatega. Ettevõtlusnädala eesmärgiks oli tõsta võrulaste ettevõtlusteadlikkust, ettevõtlikkust ja koostöövalmidust.

Ettevõtlusnädala avas majandusteadlane ning Mainori Kõrgkooli ettevõtluse instituudi direktor Andres Arrak mõlemapaneva ettekandega „Ettevõtlus-õpe ning ettevõtluse päästavad Eesti mõnast välja?“. Võru ettevõtluspäeva sissejuhatava loengu motoks oli: äärmisus ei ole enam enam geograafiline termin, vaid mõlemise viis. Majandusteadlane hinnangul võib ja peab olema ettevõtlus ka Võrus, sest ligi 60 000 Eesti ettevõtja elul lasub majanduse august väljatulemise ülesanne. Samuti tundis Arrak head meelt kohalike tulnud inimeste arvu üle, mis näitas, et ettevõtja on oma sotsiaalset staatust tunnetamas.

Võru linnapea Ülo Tulik rõhutas oma avakõnes, et linn ei saa olla töökohtade loojaks, selleks on ettevõtjad. „Linn peab hoolitsemata, et oleks keskond, kus ettevõtte saaksid tegeleda. Oleme ju väga samme astunud, et ettevõtluskeskond paraneb,“ sõnas Tulik.

Linnapea tõi välja Võrukivi tööstuspari projekti, millele on Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus positiivse rahastusotsuse saanud. Selle projekti raames chitatakse välja tööstusala teed. Samuti nimetas Tulik tänaseks lõpetatud Pika tänavaprojekti, mida rahastab EAS piirkondade konkurentsivõime tugevdamise programmi. Linnapea

pea tänab rahastajaid, ehitajaid ning kõiki teisi, kes oma panuse sellesse ettevõtlusesse andsid.

Huvitavaid töötubasid pakkus Võrumaa Kutsehariduskeskus. Ettevõtjad said uusi teadmisi nii töötajate juhtimiskustest, meeskonnatöö planeerimisest, veebilehe kujundamisest kui ka õpilaste/üliõpilaste poolt uuringute läbiviimise ja seniste uurimistööde kasutamise ettevõtte hüvanguks.

Rahvarohke oli Võru Kultuurimajas Kannel toimunud Töötukassa infopäev töönähtajatele, kus tutvustati töönähtajatele peamiselt tööhõivega seotud seadusandlust ja tööturuteenuseid. Esmakordselt esines Võrus Eesti Töötukassa juhatuses Meelis Paavel.

Ettevõtjate seas osutus kõige populaarsemaks Kagu Ettevõtluspäev „Tee Tulevikku“, millest võttis üle 105 inimest. Kolme maakonna ettevõtjaid koondava ürituse raames keskenduti toidu-, puidu- ja turismivaldkonna sissele koostööle ja turundusele. Ettevõtjad tõdesid, et taloised ettevõtmised on äärmiselt vajalikud ning soovisid, et ka edaspidi veelgi tihedamalt korraldataks üritusi, mis koondaks valdkonnasiseid Lõuna-Eesti piirkonnas tegevuseid ettevõtjaid. Ettevõtjad märkisid, et sellistel kokkusaamistel on võimalik oma valdkonnas tegevustele teiste ettevõtjatega paremini tutvaks

Kagu-Eesti ettevõtluspäev Kanepis.

saada ning see loob hea pinnase koostööks.

Ettevõtlusnädal lõppes reedel Kubija hotellis, kus ettevõtjatele selgitati Europe Direct Võru Teabekeskuse eesvõtmisel EL-i üldised majanduslikud ja poliitilised olukorrad. Infopäeval arutleti TÜ õppejuhi Tõnis Metsa eesvõtmisel, millised on Euroopa Liidu ja euro väljakutsed Võrumaa ettevõtlusstrateegiale, tutvustati ettevõtjatele suunatud erinevaid toetusprogramme ja EL-i suunitlusega koostööorganisatsioonide teenuseid nagu Eesti Kaubandus-Tööstuskoda ning Enterprise Europe Network.

Ettevõtlusnädala korraldamine on väga hea näide koostööst, kuidas erinevad institutsioonid selja kokku panevad ning pakuvad nädala jagu huvitavat programmi ja põnevaid esinejaid.

Ürituse töötoimkonda kuulusid SA Võrumaa Arenguagentuur, Võru Linnavalitsus, Võrumaa Kutsehariduskeskus, Võru Maavalitsus, Mainori Kõrgkooli ja Eesti Töötukassa esindajad. Ürituse toetajaid on märksa enam, sh Võrumaa Teataja, Võrumaa Omavalitsuste Liit, Võru Kultuurimaja ja Kannel ning suurim neist Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus.

Ettevõtlusnädalast osavõtjate arvu põhjal võib julgelt väita, et ettevõtjate huvi taloiste ürituste vastu on suur.

Ettevõtlusnädala materjalid on kättesaadavad www.vaa.ee infomaterjalide peatükil alt.

Tänud kõikidele osalejatele ning toetajatele ürituse õnnestumisele kaasa aitamise eest ning soovime jätkuvalt meeldivat koostööd!

Ettevõtlusnädala töötoimkonna nimel,

MAILI VINN
turismikoordinaator ettevõtluskonsultant
TIINA HALLIMÄE
Võru Linnavalitsuse ettevõtluse
vanemspetsialist

Setomaa sai uue ettevõtluskonsultandi

- Alates 8. novembrist nõustab Setomaa ettevõtjaid Võrumaa Arenguagentuuri ettevõtluskonsultant Kalmer Kikkas, kes vajasa oma kahe toimiva ettevõtte kõrvale uut väljakutset.

Kikka käest saavad nõu küsida kõik praegused ja tulevased Meremäe, Misso, Mikitamäe ja Värska valdade ettevõtjad. Kohapeal on plaanis korraldada koolitusi, ümarlaudu ja ettevõtlusüritusi.

Miks on Setomaal eraldi ettevõtluskonsultant? Eks ikka selleks, et viia ääremaal konsultant kodule lähemale.

Kalmer Kikkas esimese eesmärk on vahepeal soiku jäänud töö uuesti käima lükata. Praegu uurib mees, mis on ettevõtjatel puudu, millist abi ja nõu neil tarvis läheks.

„Klindlast peab arvestama ääremaa eripära, et väljundeid leida ja panna ettevõtted paremini toimima,“ sõnas Kalmer Kikkas.

Põhiliseks ettevõtluskonsultandi tööülesandeks on aidata lüüa uusi ettevõtteid ja toetada tegevetegevusi edastareenemisel, näiteks tuua ettevõtjad kokku ja aidata neil ühiselt turgu otsida. Ka MTÜdele annab Kikkas ettevõtlusalast nõu.

Kikkas märkis, et kui ettevõtjail on esimene vastumõis oma tegevusvõime läinud, tuleb surnud punktid üle saamiseks leida uusi väljakutsed. Ettevõtluskonsultant aitab leida võimalusi, kuidas edasi minna. Samuti uurib ta ettevõtteid, milliseid koolitusi

Kalmer Kikkas

Setomaa ettevõtluskonsultant

Häridus: Võru tööstustehnikum, Mainori kõrgkool, täiendõpe Tallinna tehnikakõrgkoolist.

Asutanud ja juhib kahte ettevõtet: OÜ Romacom ja OÜ Kiviliiv.

Varasemad töökohad enne eraetevõtlust: sohvohos Sõprus, Vastseliina vallavalitsus, Kohtla-Järve mööblivabrik.

Organisatsiooniline kuuluvus: Vastseliina Teisepäeva klubi liige, Eesti Mäetööstuse Ettevõtete Liidu asutajaliige, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda liige.

si tasuks kohapeale tuua. Plaanis on teha küsitled, mille põhjal saab vajadusel viia selgitada.

Kalmer Kikkal töökabinetti pole. Paberlikud asjaajamised toimetab ta oma kodukontoris Vastseliinas, ettevõtjate juurde aga sõidab ise kohale.

Kalmer Kikkas enda ettevõtjate sai alguse 1992. aastal, kui ta alustas saekaatriga. Seajärel oli ta üks OÜ Kiviliiv

asutajatest Vastseliina vallas. Praeguks on liiva töötlev ja tööstusliiva tootv ettevõtte kõrgele arenenud, olles oma valdkonnas ainus tegija Eestis. Tänu sellele valiti firma ka Äripäeva raamatusse „40 Eesti Nõkiat.“

Peale selle on Kikkas OÜ Romacom osanik ja juhataja. Romacom valmistab pressbetoonidetaile.

Kõik soovijad saavad Setomaa ettevõtluskonsultandi poole pöörduda meiliaadressil kalmer@setomaa.ee. Nõustamine on tasuta.

Setomaa arenguprogramm lõpeb

Setomaa arenguprogramm on see allikas, millest rahastatakse Setomaa ettevõtluskonsultandi tööd. Selle ameti puhul seisneb muu Eestiga võrreldes unikaalsus just selles, et konsultant sõidab igapähe juurde kohapeale.

„Ei saa üheltel öelda, et kõik muutunud on toimumud änu arenguprogrammi, aga ettevõtlusnõustaja tööd me hindame uute loodud ettevõtete järgi,“ ütles Setomaa Valdade Liidu juhatuses esimes Margus Timmo.

Tema sõnul oli Setomaa arenguprogramm küll käivitatud aastateks 2006-2010, kuid regionaalminister ja veel mitmed poliitikud on andnud suuliselt nõusoleku programmi jätkata ning Timmo loodab, et seda tehakse ametlikult veel enne märtsi riigikogu valimisi.

Nelja aasta jooksul laekus programmi kaudu Setomaaale ligi 17 miljo-

Seto gümnae pakkuv Kolme Sõsara Hõrgutised on üks Setomaa ettevõtte, mis tänuv jõudsal kasvab. Fotol sõsarad Kerti, Triin ja Kadri Vissel Karilitsas ökofestivalil.

nit krooni ja Timmo hinnangul oli sellest suur abi. Näiteks kui enne 2005. aastat registreeriti nelja aasta jooksul Setomaa 19 osatühingut, siis programiperioodil loodi neid 54. Ka on tänu ettevõtluse laienemisele pidurdunud 20-39-aastaste väljavalu, sest noored on endale maal tegevust leidnud.

„On märgata, et Setomaale on tulnud uusi ja noori peresid, need on kõik aktiivsed inimesed,“ lausub Timmo.

Setomaa arenguprogramm oli suunatud ettevõtluse ja ettevõtluskonsultandi toetamiseks ning ettevõtluse arenguelduste loomiseks.

Üksikettevõtteid ei saanud programmist orse raha taotleda, küll aga said nad seda teha võrgustiku liitununa, et saada toetust ühusturustuseks, koolitusteks vms. Setomaa loodi neli koostöövõrgustikku: MTÜ Seto Käsitöö Kogo (80 liiget), MTÜ Setomaa Turism, MTÜ Piiriäärne Energiaarendus ja MTÜ Seto Pärinusteaater.

Enim saavad setod leiba teenida teeninduses ja töötlevas sektoris. Primaarsektor pöldude väikesel viljakuse tõttu palju töökohti ei anna, kuid aiandust saab ka Setomaal arendada.

ELINA KONONENKO

„Turismitoote arendamise koolitused Võrumaa turismitegevõtjatele ja väiketoidukaitlejatele“

Ettevõtjad on jagatud piirkondade kaupa nelja koolitusrühma, kus neil on kõige mugavam koostööts teistega uusi teenuse- ja tootepakette välja töötada. Tegu on soovitusena ja kel tahmist, võib osaleda ka rahem kui ühes grupis. Oluline on ainult aegasti registreeruda.

Kuupäevad ja grupid:

I grupp 5. ja 12. jaanuaril Rogosi Mõisa Koolituskeskuses: Rõuge vald, Haanja vald, Varstu vald, Mõniste vald
II grupp 6. ja 13. jaanuaril Kujaja hotellis: Võru linn, Võru vald, Lasva vald
III grupp 10. ja 17. jaanuaril Uhijärve Ürgoru Niitariias: Urveste vald, Sõmerpalu vald, Mõniste vald, Antsla vald
IV grupp 11. ja 18. jaanuaril Prusa Ürgoru Puhkekomplesis: Vastseliina vald, Misso vald, Meremäe vald

Kontakt: Maili Vinn, Võrumaa Arenguagentuur, turismikoordinaator-ettevõtluskonsultant
Tel 786 831, 524 3079. E-posti aadress: maili@vaa.ee.

Koduleht: www.vaa.ee

MTÜ Võrumaa Partnerluskogu toetusmeetmed aastatel 2011–2013:

MEEDE 1 : KÜLA – JA KULTUURI MEEDE

ALAMEEDE 1.1. Küalakogukondade arendamine

ALAMEEDE 1.2. Kohaliku kultuuripärandi säilitamine

MEEDE 2 : ETTEVÕTLUSE MEEDE

ALAMEEDE 2.1. Ettevõtluskeskonna arendamine

ALAMEEDE 2.2. Väike- ja keskmise ettevõtte arendamine

MEEDE 3: NOORTE MEEDE Noorte tegevuse edendamine

Täpsemat info leiate www.voruleader.ee

Taotlusvoord anevad eeldatavasti veebruari keskkel ja sulguvad erinevatel aegadel.

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus ja Juhatusete Kompetentsikeskus OÜ korraldavad koostöös Võrumaa Arenguagentuuriga

MITTETULUNDUSÜHENDUSTE BAASKOOLITUSE

mis on suunatud alustavate mittetulusühenduste juhtidele ja asutajatele ning tegutsevate ühenduste uutele juhatuse liikmetele

Koolitus on praktilise iseloomuga ning keskendub aktuaalsetele küsimustele mittetulusühenduste juhtimises. Koolituse labina omandab baasadmised mittetulusühenduste tegevuse õiguslikud ja ühiskondlikud raamistikud ning ühenduste toimumis põhimõtetest.

Koolitus koosneb kolmest päevast:

- mittetulusühenduse asutamine
- mittetulusühenduste juhtimine
- mittetulusühenduste finantsarvestus

Koolitus toimub: 22., 23., ja 30. märtsil 2011.

Koolitust viivad läbi kogunud praktikud: Kadi Holm ja Siiri Einaste

Koolitusel osalemine on tasuta, kuid eeldab eelregistreerimist*, vt täpsemat infot www.vaa.ee või helista 786 8367

*Registreerimine kestab kuni 15.03.2011 või kuni vaba kohta jätkub.

Lisainfo: Võrumaa Arenguagentuur; tel 786 8367; e-post ene@vaa.ee

puiduklaster

Julge, innukas, teotahtline inimene!

Kui sul on soov arendada ning ennast teostada puidu- ja mööblisektoris, siis kasuta juhust ning kandideeri äsjaloodud Kagu-Eesti Puiduklastri

TEGEVUHI

ametikohtale

Tegevjuhi põhiülesanneteks on erinevate arendusprojektide koordineerimine koostöös struktuurifondidega ning puiduklastri igapäevatoetuse korraldamine.

Sobilik kandidaat on innovaatilise mõtlemisega, läbiõigivõimeline, eelneva projektitöö kogemusega juht, kes on loomult uute võimaluste otsija ja elluviija.

Oluliseks peame iseseisvust, algatusvõimet, head suhtlemise ja arvuksutamisoskust ning teadmisi äri- ja finantsjuhtimises.

Kasuks tuleb hea inglise keele oskus, analüüsivõime ja süsteemne mõtlemine.

Kandideerimiseks palun saatke oma CV ja motivaatsiooni kirja hiljemalt 19. detsembriks e-posti aadressil: kaido@suwem.ee Täiendav info tel 511 2021.

Võrumaa Arenguagentuur soovib kõikidele enda praegustele ja tulevastele klientidele rahulikku jõuluaega ning teguderohket uut aastat!

Jõulud tuleb ise lüna, oma hinge, tuppa tuua.
Üks kord aastas on Sul vaja kõige pimedamal ajal, Ühte helget valguslaiku, kuuselähna, süldi maiku.

Võrumaa Arenguagentuuri olulisemad arendustegevused 2011

Tegevus	Tegevuse sisu	Elluviimise aeg
ETTEVÕTLUSVALDKOND		
Võrumaa noorte päev	Ettevõtlusteadlikkuse kasvatamine noorte hulgas, uute äriideede leidmine ja noorte ariplaanide koostamine kaasa aitamine.	I – II kvartal
Minu Karjäär – tark tegutsemise viib sihile	Rahastamisotsust ootav koolitusprojekt	I – IV kvartal
Võrumaa Puidutootlemise ja Tootearenduse kompetentsikeskuse arendustöös osalemine		I – IV kvartal
Maakonna ettevõtluse analüüs, ettevõtlusalase info seire, koostamine ning töötlemine, värske info kättesaadavuse tagamine		I – IV kvartal
Võrumaa ettevõtlusnädal 2011	Koostöös EAS Ettevõtlusteadlikkuse divisjoniga ja Põlva ning Valga maakondlike arenduskeskustega	III kvartal
MITTETULUNDUSÜHENDUSTE VALDKOND		
MTÜ-de kaardistamine	Maakonnas registreeritud kolmanda sektori ühenduste andmebaas	I – IV kvartal
Võrgustike arendamine, toetamine	Võrgustike arengule kaasaaitamine Tugevate valdkonnapõhiste võrgustike arendustegevused.	I – IV kvartal
Avavälise teenuste delegerimise arendamine maakonnas	Valdkonda puudutavate koolituste ning informatsiooni korraldamine ning jagamine.	I – IV kvartal
Vabatahtliku tegevuse arendamine maakonnas	Vabatahtliku tegevuse propageerimine läbi erinevate tegevuste.	I – IV kvartal
KOHALIKE OMAVALITSUSTE VALDKOND		
Omaavalitsuste haldusalase koostöö võimaluste kaardistamine erinevate teenuste pakumiseks	Kaardistada võimalikud koostöövõimalused erinevate omavalitsuste poolt osutatavate teenuste osas ning leida võimalused, kuidas koos oleks võimalik osutada avalikele teenustele efektiivsemalt ja kvaliteetsemalt.	I – IV kvartal
Kaugtöökeskuste ja multifunktsionaalsete projektide edasiarendamine omavalitsustes	Eesmärk on, et omavalitsustele oleksid toimivad ettevõtluse arengut toetavad multifunktsionaalsed keskused. Multifunktsionaalsed keskused, arvestades KOV omapära ning sealse ettevõtluskeskonda, aitavad kaasa ettevõtluskeskonna avatumaks, lihtsamaks ja efektiivsemaks muutmisele.	I – IV kvartal
Omaavalitsuste turismibjektide viidaprojekt	EstLatVene programmi taotluse koostamine. Võrumaa kui atraktiivse turismi piirkonna turundamine lähivälismaal, ennekõike Loode-Venemaal (Pihkva ja Leningradi oblastis ning Peterburis) ja Põhja-Lätis.	II-III kvartal
Võrumaa tööstusala infrastruktuuri projektide ettevalmistamises osalemine	Valmiva uuringu tulemuste elluviimisega seonduv töö. Eesmärk, et omavalitsustesse tekiks (mikro)tööstusalad, mis oleksid vastavuses riigi, maakonna ja omavalitsuste strateegiliste ettevõtlussuundadega.	I – IV kvartal
TURISM		
Võrumaa Turismiarendusstrateegia elluviimise korraldamine	Võrumaa Turismiarendusstrateegia elluviimine	I – IV kvartal
Projekt «Võrumaa uute elamustoetavate objektide ühisturundus Läänemere regioonis» elluviimine	Eesmärk on parandada Võrumaa atraktiivsust ja elukvaliteeti läbi ettevõtluse põhitähtsuste kättesaadavuse võimaldamise, et aidata kaasa piirkonna sotsiaalse ja majandusliku mahajäämise ning rahvaaru vähenemise negatiivsete arengute pidurdamisele.	I-IV kvartal
Projekt «Väiketoidu tootjate ja käitlejate ning turismitegevõtjate tootearenduse ja turunduse koostööprojekt» – elluviimine	Seoses Võrumaa turismitegevõtjate vajadusega tösta kompetentsust turismitegevõtluse valdkonnas ning tugevada konkurentssielist, kavatsete läbi viia ühise tootearenduse pakettiseminari ettevõtjatele. Seminar kestab 2 päeva neljas erinevas Võrumaa piirkonnas. Seminariperioodi lõpus on ettevõtjad saanud juurde teadmisi ja praktilisi oskusi ühispakettide koostamisest, nende kasutusvõimalustest ning tulemusena valib minimaalselt 8 ühist elamustoetavate paketti.	I kvartal
Turismiturundusprojekt koostöös SA-ga Lõuna-Eesti Turism – projekti elluviimine	Võrumaa turismitegevõtjate teenuste turundamine välisriikides – Venemaal, Soomes, Lätis, Saksamaal ja Rootsis.	I-III kvartal
Võrumaa turundamise projekti ettevalmistamine, koordineerimine jne	EstLatVene programmi taotluse koostamine. Võrumaa kui atraktiivse turismi piirkonna turundamine lähivälismaal, ennekõike Loode-Venemaal (Pihkva ja Leningradi oblastis ning Peterburis) ja Põhja-Lätis.	I-IV kvartal